

POSTANOWIENIE

Dnia 26 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras

po rozpoznaniu w sprawie **O. J.**

na posiedzeniu w dniu 26 października 2016 r.,

zażalenia pełnomocnika wnioskodawcy

na zarządzenie Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 28 lipca 2016 r., sygn. akt II WKK (...)

o odmowie przyjęcia kasacji

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k. w zw. z art. 530 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 28 kwietnia 2016 r. utrzymano w mocy wyrok Sądu Okręgowego w K. z dnia 19 listopada 2015 r. w sprawie sygn. akt III Ko (...) na mocy którego oddalono wniosek O. J. o zadośćuczynienie za niewątpliwie niesłuszne zatrzymanie zastosowane w sprawie o wykroczenie. Od tego prawomocnego orzeczenia w dniu 7 lipca 2016 r. pełnomocnik wnioskodawcy wniósł kasację.

Zarządzeniem z dnia 28 lipca 2016 r., sygn. akt II WKK (...) Przewodniczący II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w (...) odmówił przyjęcia kasacji wniesionej przez radcę prawnego P. Ł., pełnomocnika wnioskodawcy O. J.. W uzasadnieniu zarządzenia przywołując treść art. 110 § 1 k.p.s.w. wykluczającą możliwość wniesienia kasacji w sprawach o wykroczenie przez stronę inną niż wymienione w treści przepisu podmioty.

Na powyższe zarządzenie zażalenie wniósł pełnomocnik wnioskodawcy zarzucając rażące naruszenie prawa, które miało wpływ na treść orzeczenia tj. art. 2, 32, 45 ust.1 oraz art. 32 w zw. z art. 45 Konstytucji RP poprzez przyjęcie, że w sprawie o zadośćuczynienie za niewątpliwie niesłuszne zatrzymanie stronie nie przysługuje kasacja oraz pozostawienie bez rozpoznania zawartego w kasacji wniosku o przedstawienie Trybunałowi Konstytucyjnemu, na podstawie art. 193 Konstytucji RP, pytania prawnego, co do zgodności art. 110 k.p.s.w. ze wskazanymi tam artykułami Konstytucji. Reasumując, skarżący wniósł o uchylenie zarządzenia w całości i przyjęcie kasacji do rozpoznania, ewentualnie przedstawienie Trybunałowi Konstytucyjnemu na podstawie art. 193 Konstytucji RP pytania prawnego, co do zgodności art. 110 k.p.s.w. z art. 2, 32, 45 ust.1 oraz art. 32 w zw. z art. 45 Konstytucji RP w zakresie, w jakim przepis ten uniemożliwia złożenie kasacji od wyroku sądu II instancji osobie dochodzącej odszkodowania lub zadośćuczynienia za niesłuszne zatrzymanie dokonane na podstawie przepisów k.p.s.w.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenia skarżącego nie można było uwzględnić. Zgodnie z treścią art. 110 § 1 k.p.s.w. kasację w sprawach o wykroczenia może wnieść wyłącznie Prokurator Generalny lub Rzecznik Praw Obywatelskich, w sprawach podlegających orzecznictwu sądów wojskowych także Zastępca Prokuratora Generalnego do Spraw Wojskowych, a w sprawach naruszenia praw dziecka także Rzecznik Praw Dziecka. W świetle powyższego uregulowania nie budzi wątpliwości brak uprawnień przysługujących stronie innej niż ww. podmioty do złożenia nadzwyczajnego środka zaskarżenia w sprawie o wykroczenie. Inicjowanie kontroli kasacyjnej prawomocnego orzeczenia w takim wypadku pozostaje w wyłącznej kompetencji jednego ze wskazanych wyżej podmiotów. Nie może być także zastrzeżeń, że „sprawą o wykroczenie” w rozumieniu art. 110 § 1 k.p.s.w. będzie też sprawa tocząca się w przedmiocie odszkodowanie czy zadośćuczynienia za niesłuszne ukaranie, czy jak w tym postępowaniu - zatrzymanie. Instytucja ta została wszak uregulowana przepisami procesowego prawa wykroczeń (vide Dział XII Postępowanie po uprawomocnieniu się orzeczenia Rozdział 20 Odszkodowanie za niesłuszne ukaranie lub zatrzymanie art. 114-116 k.p.s.w.).

Wobec powyższego w tej sprawie pełnomocnik wnioskodawcy nie był osobą uprawnioną do wniesienia kasacji, niezależnie od przedstawionej w zażaleniu argumentacji. W konsekwencji tego stwierdzenia za prawidłowe należało uznać stanowisko wyrażone w zaskarżonym zarządzeniu, także w zakresie wskazanych podstaw prawnych tego rozstrzygnięcia.

Sąd Najwyższy nie znalazł także podstaw do uwzględnienia wniosku skarżącego zawartego w zażaleniu, a obligującego tenże sąd do przedstawienia Trybunałowi Konstytucyjnemu pytania prawnego, co do zgodności art. 110 § 1 k.p.k. z Konstytucją RP. W świetle art. 193 Konstytucji przedstawienie pytania prawnego Trybunałowi Konstytucyjnemu musi być poprzedzone stwierdzeniem zaistnienia w konkretnej sprawie niedającej się usunąć w drodze wykładni, wątpliwości, co do konstytucyjności aktu normatywnego, od której rozstrzygnięcia zależy orzeczenie o przedmiocie sprawy. Tymczasem rozpoznając wniesione przez pełnomocnika wnioskodawcy zażalenie na odmowę przyjęcia kasacji złożonej w sprawie o wykroczenie Sąd Najwyższy takowych wątpliwości nie powziął. Dość jedynie wspomnieć, że kasacja, jako nadzwyczajny środek zaskarżenia stanowi jedynie uzupełnienie systemu dwuinstancyjnej kontroli sądowej, zagwarantowanej przepisami konstytucji, stwarzając przy tym możliwość eliminowania najpoważniejszych błędów popełnionych przez organy wymiaru sprawiedliwości, a zawartych w prawomocnych orzeczeniach. Temu służy m.in. przewidziana, przy spełnieniu określonych kryteriów podmiotowo – przedmiotowych w art. 110 § 1 i 111 k.p.s.w. możliwość wniesienia kasacji, także w sprawach o drobne czyny karalne zawierające przecieź, co do zasady mniejszy niż przestępstwa ładunek społecznej szkodliwości. Jak wspomniano już uprzednio, w myśl przywołanej regulacji, kasację od każdego prawomocnego orzeczenia kończącego postępowanie sądowe w sprawie o wykroczenie wnieść mogą tzw. podmioty szczególne. Powyższe rozwiązanie stwarza wnioskodawcy możliwość wystąpienia do tych organów z wnioskiem o rozważenie wniesienie tego środka. Ponadto mieć trzeba na uwadze, że zgodnie z treścią art. 79 ust. 1 Konstytucji RP każdy, czyje konstytucyjne wolności lub prawa zostały naruszone, ma prawo, na zasadach określonych w ustawie, wnieść skargę do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie zgodności z Konstytucją ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie,

którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o jego wolnościach lub prawach albo o jego obowiązkach określonych w Konstytucji. Nie można zatem zakwestionować prawa przysługującego stronie do wniesienia skargi konstytucyjnej.

Z tych powodów Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.